

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v petek 13. maja 1887.

Letnik XV.

Schmerling obsojen.

(Konec.)

Pravosodni minister dr. Pražák povdarjal je zagovarjač svoj naredbi, da vlado vodi načelo, varovati opravilne posameznosti dežel in narodov, kolikor se strinja z jednoto države. Ravno vladarji so bili, ki so se upirali prehudi centralizaciji in germanizaciji svojih vlad. Leta 1867. je bila v državnem temeljnem zakonu zagotovljena enakopravnost. 25. februarija 1868 in 1869 so se izdale za Galicijo enake naredbi. L. 1872. je ministerstvo, katerega član je bil dr. Unger, izdalo za Dalmacijo podoben ukaz. V Praški deželni nadsodnji se dve tretjini obravnav vrši v češkem jeziku. Odloke pa niso predstavljale sodnije, marveč nižji nezapriseženi uradniki, in vsled tega je bilo v prestavah mnogo pravnih napak. Z narodom pa, kakor je češki, ne spodobi se v njegovi domovini govoriti po tolmačih.

Kar se pa tiče trditve, da je cesar Ferdinand leta 1644. vpeljal na Češkem nemščino kot uradni jezik, ne more se iz tega sklepati, kar trdi dr. Unger. Cesarica Marija Terezija je l. 1763. ukazala dvorni komisiji, naj se nastavlja le taki uradniki na Češkem, ki znajo oba deželna jezika. Leta 1848. je cesar Ferdinand izdal ukaz, da mora imeti češki jezik na Češkem enake pravice, kakor nemški. Po postavi se je morala vsaka obravnava skončati v istem jeziku, v katerem se je pričela. Bila sta vsled tega tudi dva senata, češki in nemški. Na te ukaze in naredbi oziral se je 23. sept. pr. l. tudi sedanjí pravosodni minister. Vitez Schmerling je sam sebe obsodil s svojim govorom, ker je priznal, da naredba ni protipostavna; nevarna se mu zdi le s političnega stališča. Schmerlingovega predloga vlada ne more potrditi. Kar se tiče (Konradovega) predloga večine, minister mu tudi ne more pritrditi, ker drugi odstavek popolnem nasprotuje prvemu. Ko bi obveljal ta predlog, moral bi sodnik soditi v deželnem jeziku in potem svojo razsodbo izdati v nemškem. Pri najvišjem sodišči je drugače, ker tu ni mogoče ustanoviti senatov za raznotere narodnosti, akoravno določuje Najvišji patent, da mora tudi tukaj sodišče v drugih jezikih izdajati svoje raz-

sodbe. Vitez Schmerling je trdil, da je le iz domoljubnih in dinastičnih vzrokov stavil svoj predlog. Njegovo veličanstvo ne pozná nobenega razločka med narodi. Ko je nastopila sedanja vlada, slišale so se s prevzvišenega prestola besede: Avstrija ostane zvesta svojemu zgodovinskemu poklicu, zavetišče svojih narodov, pravice in prostosti. Resnica in pravica ste zvezdi-vodnici v javnem življenju in tudi pri glasovanju v visoki zbornici.

Na to se oglasi dr. vitez Plener starejši za Schmerlingov predlog ter tarna, da nemški uradniki ne bodo mogli dobivati služeb. To je razburilo nemško prebivalstvo. Državna ideja se umiče dežel-nemu duhu. Naredba lanskega leta ne bo ostala osamljena, za njo pridejo še druge. Ko je vlada Čehom dala to koncesijo, stopila je na krivo pot. Vlada naj toraj skrbi, da prekliče svojo naredbi in nemščino vpelje kot notranji uradni jezik.

Dr. Randa, Čeh, ki je proslavil imé svojega naroda v celém znanstvenem svetu, govoril je nad dve uri ter zagovarjal jezikovno naredbi. Omenil je, da sodnije med seboj občujejo v nemškem jeziku. S strankami pa občujejo sodniki na Moravskem in Češkem že 400 do 500 let v njihovem jeziku in jim izdajajo tudi razsodbe v istem jeziku. Sedaj pa levica želi, naj bi se to premenilo! To bi bilo ravno protipostavno in nevarno s političnega stališča. Sicer je jako važno, da je nemščina notranji jezik pri sodiščih, službeni jezik v armadi, v delegacijah, iz tega pa ne moremo sklepati, da velja to tudi za najnižje urade v vseh delih države. Levica je sama to priznala na Poljskem in v Italiji. Schmerling je to sam priznal indirektno, kar hoče vlada naravnost doseči. Če je to postavno pri najnižjih uradih, zakaj ne pri višjih? Mnogo se je Schmerling pregrešil nad češkim narodom, najbolj pa žali narodni čut, da on kot najvišji sodnik imenuje naredbi protipostavno, akoravno se strinja z državnimi postavami in pospešuje pravosodje. Nemstvo vsled te naredbi ni v nevarnosti, pač pa zločnost nekterih deželnih nadsvetnikov. Dr. Randa priporoči Falkenhaynov predlog, ki zagovarja pravico in mir v Avstriji.

Ko je dr. Randa končal svoj govor, bila je seja odložena na večer. Prvi se je oglašil za Schmer-

lingov predlog knez Carlos Auersperg. Njemu se zdi ministrova naredba jako nevarna državnemu življenju. Le čarovnik ali pristranski zgodovinar mogel bi trditi, da naredba ni pomisleka vredna za prihodnost. Že sedaj se pritožujejo nemške občine; kaj naj še prinese bodočnost? Falkenhaynov predlog nima podlage, marveč le vlado pokriva ter zagovarja. Desnica hoče državni jezik in vse darovati, da le ohrani vlado.

Potem knez Jurij Lobkovic, deželni maršal na Češkem, s praktičnega stališča pojasni naredbi. Celó predsednik deželni nadsodnji v Pragi bi ne bil prestopil svojega delokroga, ko bi bil izdal enako naredbi. Naredba v političnem oziru ne bo imela nobenih slabih posledic. Državno sodišče ni razsodilo proti naredbi. Naredba ima le ta političen pomen, ker si jo je nasprotna stranka izbrala, da ž njo pobija vlado. Jezikovno vprašanje se mora reševati po deželah z ozirom na kulturne in socialne razmere. Kjer je mogoča enakopravnost, tam naj se dovoli. Za armado ne tirja nobeden drug jezik, ker je tu nemščina potrebna.

Na Češkem pa sta oba jezika že več stoletij enakopravna. Na Češkem govoré dobri uradniki oba jezika, toraj jim naredba ne bo delala nobenih težav. Če pa eden ne zná obeh jezikov, ta ni zmožen, in nastavi se drugi. Da se pa mladina ne uči obeh deželnih jezikov, krive so šolske razmere.

Grof Taaffe govori proti Schmerlingovemu predlogu, dasi Schmerlinga osebno visoko čišla. Vlada je storila, kar je mogla po državnih postavah in kar zahtevajo državne razmere. Vlada ima vedno pred očmi avstrijsko državno idejo in se popolnem strinja z Falkenhaynovim predlogom.

Konečno se oglasi še poročevalec Schmerling in trdi, da ni stavil predloga kot predsednik najvišjemu sodišču, marveč kot član zbornice. Njegov predlog ne napada veljave vlade, marveč namerava, da nemščina ohrani svojo veljavo.

Ko je še baron Konrad izpregovoril nekaj mlačnih besed za svoj predlog, pričnè se glasovanje, ki je že znano.

Poraz, katerega je doživel vitez Schmerling, moral je popariti njega in njegove prijatelje. Pro-

LISTEK.

Kaj se vse kakemu glasbarju pripeti!

Od Friderika II., pruskega kralja, bere se sledeča dogodba: Leta 1760. prezimoval je s svojo armado na Saksonskem, on sam je stanoval v Lipici (Leipzig). Vedno delavni kralj občutil je pa vendar včasih, kaj se pravi „dolgi čas“. O dolgih zimskih večerih podal se je v takem slučaju v posebno sobo, kjer si je z igranjem na flavto delal kratek čas. Dvorni glasbar Kvanc spremljal ga je na glasoviru. Ko pa Kvanc neki dan oboli, naprosi kapelnika pri mestni cerkvi sv. Nikolaja, naj ga za čas njegovega bolehanja nadomestuje. Poznal je kralja, kako zeló bi bil nejevoljen, ako v takih urah ne bi imel spremljevalca na glasoviru. Šnejder — je bilo kapelniku ime — slovel je ob tistem času kot najboljši igralec na glasoviru. — Če je bil pa Friderik Veliki dober vojskovodja, vendar v glasbi se ni posebno odlikoval. Njegova slaba stran je bila posebno ta, da ni skoraj nikoli v taktu (godbeni

meri) igral. Pri kakih težjih pasažah jo je kar stisnil in skrajšal sitne melodične olupšave, na drugih krajih ga pa zopet ni bilo spraviti naprej. „ritenuto“ je bil le predolg. Tacega igralca spremljevati na glasoviru je silno težavno, harmonija mora trpeti. Šnejder si je seveda mislil kralja popolnega v vseh rečeh, posebno pa še v godbi, zato si je prizadeval začetkoma natančno po predpisanih znamenjih igrati. Pa v svojo veliko žalost zapazi, da sedaj je kralj že daleč pred njim, in zopet je on prenagel in kralj zaostal. Še zbere vse svoje moči, natančno pazi, da tudi najkrajše note ne zgreši. Pa vse zastonj! Ne gré, pa ne gré. Glasovir in flavta sta v veliki disharmoniji. Mrzel pot ga oblije, ko na zadnje spozna, da v lepem soglasji skupaj ostati nikakor ne moreta. Njegov strah postal je še večji, ko kraljev ljubljene — pes Bihe — skoči na Šnejderjev stol in začnè spremljevalca prav ljubko z jezikom poljubovati. Kako je bil sedaj zbežan Šnejder, si lahko mislimo. Zastonj si je tako že prizadeval, da bi s solistom ostal v taktu, zdaj mu še pes zapreke dela. Odgnal bi ga stran, toda kaj poreče kralj, ki ga ima tako rad, da v eni sobi ž njim stanuje? Nobeden se toraj

ne bo čudil, če je Šnejderja zapustil pogum, da je sredi igre obstal in nehal kraljevo sviranje spremljevati.

Friderik razžaljen tudi obstane in nejevoljen zagrmí: „I kaj vendar počnete?“ Pa dalje zmirljati spremljevalca ne more, prizor je bil le preveč smešen. Odloži flavto, stopi k oknu, da bi s svojim smehom še bolj ne poparil organista.

Čez nekaj časa se igranje z novega začnè. Kralj se je premagal in njegov pes je zapustil Šnejderja, vlegel se zopet na svoj navadni prostor, ter zvesto gledal svojega gospoda. Po tem neprosto-voljnem oddihljeji sta par taktov skupaj; pa le par, in — zopet sta si navskriž. Disharmonija je morala pa psu vendar le dopasti, z novega se vzdigne, pa sedaj koraka naravnost h kralju. Njemu hoče zdaj z ljubkovanjem svojo zadovoljnost razodeti. Skoči na stol zraven Friderika, položi prednje noge na kraljeve rame, in prav pristrčno liže svojega gospodarja po obrazu. Ta prijaznost je bila pa kralju le preveč. Odloži flavto, spodi psa iz stola in mu odpré vrata, naj za ta večer v sosedni sobi godbo posluša. Obrne se pa ves nejevoljen proti Šnejderju: „Jaz vendar

padli so državniki stare absolutistične šole, postali so v Avstriji za prihodnost nemogoči. Spoznali so, da na stari podlagi ne morejo več zidati, in da je edino pravo načelo v Avstriji: Euake pravice vsem narodom.

Človek obrača — Bog obrne.

(Konec.)

Ravno tisto nedeljo ob 1/2 8. uri zvečer je napravilo katoliško-konstitucionalno društvo na Koroškem velik zbor. Tudi k temu so prišli knezoškof in v daljšem govoru razvijali svoje politične misli in nazore. Škoda in žal nam je, da zamoremo v svojem majhnem listu podati le samo poglavitne misli tega imenitnega, merodajnega govora. Rekli so:

Kršćanstvo, sv. katoliška vera je podlaga vsake sreče za posameznega človeka, za vsako rodovino, za vsako državo in za celo človeško družino.

Sto in sto let so se krščanske vere z njenimi nauki in zapovedmi zvesto držali krščanski narodi in ni še dolgo, odkar so začeli države ločiti od krščanske podlage in krščanstvo sploh izganjati iz javnega življenja.

Tako pa je nastala silna potreba, da se snujejo katoliška društva. Ta potreba je pa postala tem večja, odkar so nam presvitli cesar podelili konstitucijo ali ustavo, po kateri je ljudstvo dobilo pravico, voliti poslance v deželni in državni zbor, tam nove postavbe narejati in cesarju priporočati. Zatoraj so društva, v katerih se ljudje v krščanskem duhu podučujejo o svojih pravicah in dolžnostih, posebno naše dni jako potrebna. Žalibog, da ljudje še ne spoznajo, kako imenitna so taka društva.

Velike vrednosti in imenitnosti so pa tudi časniki, ki dohajajo že v vsako hišo. Krščanski časniki naj se trdno držijo naukov sv. cerkve, naj vsakdanje dogodbe pretresajo v krščanskem duhu, naj temeljito in resno spodbijajo hudobne in lažnjive napade, naj se pa povsod in vselej držijo resnice in stvari same, osebe in ljudi se pa ne dotikajo, slednjič se pa naj vedno poslužujejo mirne, spodobne pisave. Kar se tiče društvenega in narodnostnega življenja, mora veljati pravica in primerenost; bodite pravični in primerni, najbolj ko morete in vest zaukazuje: tako se bode zlati mir ohranil v vsakdanjem življenju. Konečno mora vendar-le zmagati resnica in pravica. Zdaj, pristavijo knezoškof, zdaj, gospôda moja! poznate moje misli in nazore, in jaz izrekam najtoplejšo zahvalo, da ste dolga leta srčno in moško stali v prvi vrsti in se neustrašeno vojskovali za krščanske resnice na vse strani in da ste volje, to delati — „sine ira et studio“ — brez čmernosti in prenapetosti tudi zanaprej!

Tako so govorili knezoškof in pred celim svetom javno povdarjali, da mora krščanstvo biti poglavitna podlaga vsemu društvenemu in državnemu življenju — česar so vsi katoličani gotovo srčno veseli.

Veseli so pa tudi tega, kar knezoškof delajo. Duhovnikov v naši škofiji veliko pomanjkuje, kar vse katoličane v resnici silno skrbi in boli. Knezoškof že iščejo primerne prostora, da bi mogli „Marija-

nišče“ razširiti in si privabiti več mladeničev, ki bi bili volje, posvetiti se duhovnemu stanu. Ali to ni vesela novica za vse koroške katoličane, nemške in slovenske?

H koncu pa povemo še eno novico, ktere bodo srčno veseli vsi Slovenci pa gotovo tudi vsi pravični Nemci: Knezoškof se slovenščine tako marljivo učijo, da ne bode preteklo pol leta, in znali bodo slovenski govoriti in pridigovati.

Taki so prvi govori in prva djanja premil. našega gospôda knezoškofa. Zatoraj pravimo: Nemško-liberalni prenapetneži so volitev obračali katoličanom na žalost in nesrečo. Bog jo je pa obrnil tako, da smo volitve veseli vsi katoličani, nemški in slovenski, in ako Bog dá, je bomo veseli vselej!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Notranje dežele.

V mestnem zboru *Praškem* se je v sredo obravnavala zadeva „Sokola“. Dr. Vlček je poročal o prepovedi slovesnega spreveda, ter nasvetoval resolucijo, da namreč prepoved omejuje državljansko prostost in škoduje dobremu imenu mesta Prage. Mestni zbor pritrdi resoluciji. Dr. Podlipný povdarja, da prepoved ne zadeva le „Sokola“, marveč ves česki narod. Iz Dunaja se poroča, da je dr. Rieger osebno šel z deputacijo k grofu Taaffeju, da prekliče prepoved. Grof Taaffe pa je odgovoril, da prepovedi ne more preklicati, ker je vlada enako ravnila proti slovesnosti nemškega telovadnega društva. Ko bi se tudi „Sokol“ pritožil pri državnih sodniji, in bi bila tožba ugodno rešena, morala bo slovesnost izostati, ker bi prepozno prišel odgovor.

Naučni minister je ustavil remuneracijo, ktero je dobival na Lvovskem vseučilišču docent Dobrzanski za ruska predavanja o kazenskem pravu, ker je neki podpisal adresu na Aristova, predsednika slov. društva v Moskvi. Ob enem je minister naročil rektorju, naj priporoči drugega docenta.

Demonstracije vseučilišnikov so se v vsredo zopet ponavljale proti *dr. Maassen-u*. Že proti večeru je rektor naznanil na „črni tabli“, da bo zaprta juridična fakulteta, ako ne bodo ponehali nemiri. Mnogo dijakov se je zbralo okoli razglasa, toda opomini rektorjevi niso imeli vspeha. Zvečer so se dijaki zbrali pred stanovanjem *dr. Maassen-a*, oboroženi s palicami. Bilo je nad 400 dijakov raznih nemških društev. Ob enem pa pride pred stanovanje tudi 20 policajev, ki razpode dijake. Nekaj minut pozneje pa se zopet v večjih trumah bližajo stanovanju *dr. Maassen-a*, toda policija jim zabrani nemire. Policija je prišla pet dijakov, ki so najglasneje razgrajali.

Finančni odsek *ogerske* zbornice je potrdil načrt kvotne postave. Kakor „Pester Lloyd“ piše, bo Tisza odgovoril na Helfy-jevo interpelacijo, da Francija ni še poslala povabila na razstavo in da se Avstrija, Rusija in Nemčija ne bodo vdeležile razstave v Parizu, kjer se bo praznovala le stoletnica velike revolucije.

Vnanje države.

Srbska kraljica odpotovala je včeraj s kraljevičem Aleksandrom v Krim. Danes je prišla v Bukarešt, kjer ostane dva dni. V Krimu ostane do konca junija. Ko se vrne, pojde v srbske toplice v Arangelovci. V Odesi se delajo priprave za sprejem. Bivši srbski metropolit Mihajl prišel je iz Moskve v Odeso, da pozdravi kraljico. Mornarski minister Šestakov dal je povelje, da poseben parnik prepelje

kakor je skladatelj zložil spremljevanje, zakaj ste prosto, iz glave igrali!“

Zbegani Šnejder jeclja je nehoté resnico pové: „Veličanstvo, kakor je predpisano ne gré, Vaše Veličanstvo se pri sviranji na flavto le preveč prosto giblje.“

Zdaj je Friderik II. razumel, kako priprosti organist obsodi njegovo igranje na flavto. „A tako?“ počasi in prav zategnjeno odgovori. „No vse jedno, on se mi zdí še precej dober organist, a surov je pa tudi, surov!“

S temi besedami se je koncert za tisti dan končal, druge točke so ta večer izostale. Odkritosrčna sodba je kralja le prehudo zbudila in žalosten zapusti Šnejder kraljevo palačo. Ves potrj je pričakoval domá, kake nasledke bo imela njegova resnična kritika. Drugi dan prinese Friderikov dvornik Šnejderju nekaj srebrnih tolarjev, ob enem mu tudi izroči kraljevo pismo, ki prepoveduje vojakom se naseliti v organistovi hiši.

Tako se je za Šnejderja v prvem trenutku pogubonosna zadeva na zadnje jako srečno končala.

kraljico iz Odeso v Jalto. Prišlo je v Odeso tudi mnogo v Bolgariji in Turčiji živečih Srbov. — „Pol. Corr.“ poroča, da kralj Milan do sedaj ni še ponudil Rističu ministerstva. Odkar traja ministerska kriza, ni bil Ristič v kraljevi palači. Poučeni krogi tudi trdijo, da Ristič sploh ne bo poklican v ministerstvo. Tudi ni res, da bi se bila srbska vlada pritožila v Peterburgu proti ruskemu zastopniku Perzijaniju. „W. Allg. Ztg.“ poroča iz Belegagrada, da se vrši preiskava proti finančnim uradnikom, ker so časnikom izdali finančne zadeve.

Bolgarskemu malemu sobranju poteče volilna dôba koncem maja po starem koledarju. Regenti hočejo razpisati nove volitve. — Kakor se poroča iz Sofije, snide se véliko sobranje že 27. t. m. v Trnovi, da voli novega kneza.

Prepir med *ruskimi*, *nemškimi* in *avstrijskimi* listi gledé Bosne še sedaj ni končan. V ruskih višjih krogih mnogo govore o tem prepiru. Mnenje je različno. Eni trdijo, da „Nordd. Allg. Ztg.“ napada grofa Andrassy-ja; drugi mislijo, da se s tem pripravljajo in gladi pot Avstriji v Bosno in Hercegovino. Zato nekteri ruski listi že naravnost tirjajo, da mora Avstrija zapustiti Bosno in Hercegovino. V višjih krogih pa mislijo, da se hoče knez Bismark opravičiti in vso krivdo ruskih nevspehov zvrniti na Gorčakova. A to je čudno, da se prepira Bismarkovo glasilo ravno z onimi ruskimi časniki, ki so vedno grajali politiko kneza Gorčakova. Ti ruski časniki lahko sedaj povdarjajo: Ruska politika ni prava, toraj krenimo na pravo pot. — V Peterburgu so odločilni krogi prepričani, da bi bilo že rešeno bolgarsko vprašanje, ko ne bi druge države podpirale bolgarskih regentov. Knez Bismark sicer ni vsemogočen, vendar lahko prepreči podporo. S tem bi Bismark mnogo več koristil, kakor pa z objavami po listih, ki nimajo sedaj pravega namena.

Ruski list „Svët“ piše jako ostro proti *Avstriji*: Rusija ne smé deliti z Avstrijo svojega vpliva na Balkanu. Ravno sedaj je najugodnejši čas, da popolnem obrnemo pozornost Evrope od Bolgarije na Srbijo. Bolgarsko vprašanje nam tako ne odide. Že zemljepisna lega Bolgarije nas varuje proti konkurenci avstrijskega vpliva. Če pa Avstrija razširi svoj vpliv v Bosni, Hercegovini in Srbiji, pade Bolgarija tudi v naročje nemško-madžarske države. Najbolje je, da Rusija pusti Bolgare; naj si sami vrnajo svoje zamotane razmere. Rusija naj podpira le moralno in materialno bolgarske rodoljube. Brez odlašanja pa se mora staviti vprašanje o avstrijski okupaciji Bosne in Hercegovine. — V drugem članku isti list pozdravlja srbsko kraljico kot zastopnico prijateljstva z Rusijo.

„Novosti“ pišejo o *ruskih* finančnih razmerah: Več desetletij smo vsako leto več izdali, kakor so znašali dohodki, in tako so se množili dolgovi. Može se jako varajo v upanji, da bodo s finančnimi zvijačami poplačali dolgove. Zemlja ne more kar naenkrat več roditi, toraj tudi ne izrasti davčna moč naroda. Druzega ne preostane, kakor da skrbimo, da se pomnože produktivne moči in pri državnih stroških prihrani, kolikor mogoče. To je edino zdravilo za naše finance. Vsi drugi načrti nimajo prave podlage, toraj tudi ne vspeha.

„Novoje Vremja“ piše o zvezi *Rusije* z *Francijo* in trdi, da te zveze sedaj ni treba. Vsaka država naj ima proste roke. Zadostuje že, če se morete Rusija in Francija združiti proti skupnim sovražnikom, in ni potreba, da je zveza gotova.

V *nemškem* državnem zboru se je 10. t. m. nadaljevala debata o davku na žganje. Richter je govoril nad dve uri. Rekel je, da je za pokritje primanjkljaja treba 50 milijonov, od žganja pa bo vlada dobila okoli dvesto milijonov. Minister Scholz je ugovarjal Richterju in povdarjal, da država potrebuje denarja. Miguel zagovarja vladno predlogo in trdi, da žganje ni potreben živež. Konečno se je predloga izročila odseku 28 članov. — Mnogi nemški listi pišejo, da se v tej sesiji ne bo še povišala carina na žito. — V dvornih krogih govore, da pojde cesar sredi junija v Ems. — Državni tajnik grof Bismark obišče svojega prijatelja irskega podkralja v Dublinu.

Francoski ministerski predsednik Goblet je budgetnemu odseku obljubil, da bo pri državnih stroških črtal 13 milijonov; hoče se pa z odsekom še posvetovati, ako bo mogoče še več črtati v budgetu. — Senat je imel 10. t. m. kratko sejo, da je določil dnevni red za prihodnje seje.

Irski narod dobiva vedno več prijateljev v *Angliji*, akoravno mnogi časniki, v prvi vrsti „Times“, črnijo in obrekujejo irski narod in njegove poslance. V angleški doljeni zbornici si opozicija prizadeva pri vsakem odstavku irske kazenske postave, da pokaže, kako slaba in zavržljiva je nova postava. Opozicija je stavila mnogo pristavkov in nadaljuje debato, kolikor dopušča zbornični red. Lord Salisbury je v veliki zadregi; pričel je boj proti Ircem, nadaljevati ga mora do skrajnega. Ali ravno to more omajati njegov kabinet. „Pall-Mall-Gazette“ je objavila skoraj neverjetno novico, da je vlada pripravila v Millbančni jetnišnici 60 sob — kakor trdijo — za irske poslance v doljeni zbornici.

Turčija je nenadoma pomnožila topničarstvo ob Dardanelah. V Tripolis in Kreto je poslala dve ladiji in več torpedovk. Turški zastopnik v Atenah je naznanil v Carigrad, da v Atenah zelo agitujejo za zjedinenje Krete z Grško.

Nemiri *rumunske* opozicije v Jaši niso ostali brez nasledkov. Kakor poroča „Presse“ iz Bukarešta,

ne razumem, da mi dva nisva skortaj nikoli skupaj. Če se nama posreči tudi par taktov v harmoniji ostati, sva gotovo potem vsaj za deset na dvoje. Vi ste krivi! Gotovo v taktu ne igrate!“

Ubogi organist! Kaj hoče na tako priznanje odgovoriti? Molčé se prikloni kralju, vendar ima še toliko poguma, da poprosi Veličanstvo, naj bi točko začela še enkrat prav od konca, prizadeval si bode, kolikor je v njegovi moči, da bode prav harmonično spremljal kralja. In glej! sedaj sta igrala vso točko brez vsake pomote, prav lepo vbrano se je vse glasilo.

„Bravo! Šnejder, bravo! Sedaj ste jo pa mojstersko izpeljali. Vidi se, da doma niste nič poskusili, gotovo niste časa imeli pregledati, kako težke reči so v sporedu za danes bile nastavljenе. Ko ste pa enkrat spremljevanje preigrali, Vam je v drugo prav taktno šlo iz pod rok.“

Toda kralj zagleda, da ima Šnejder zvezek zaprt na glasoviru, toraj ni igral spremljevanja, kakor je predpisano, temuč na pamet je spremljal kraljevo netaktno sviranje. To je bilo Frideriku že dovolj. Umolkne za hip; prijazni obraz se h krati stemni in nabere v goste gumble. „Zakaj niste igrali,

prenovilo se je ministerstvo. Dosedanji minister za javna dela, general Radu-Mihai, imenovan je ministrom notranjih zadev, poslanec Gheorghianu poljedelskim ministrom; javna dela prevzame dosedanji naučni minister Aurelian, Bratiano ostane ministerski predsednik.

„Els. Journal“ piše, da namerava nemška vlada v *Alsaciji* in *Loreni* popolnoma preosnovati šolstvo. Odstraniti hoče vse francoske življe. V zavodih bodo smeli rabiti le take francoske knjige, ki so tiskane v Nemčiji. Zaradi veleizdaje so zatoženi veljavni tovarnarji: Köchlin, Blech in Jordan.

Iz *Madrida* se poroča, da se bo odprla svetovna razstava v Barceloni 8. aprila prihodnjega leta.

„Standard“ piše o *afganskem* vprašanji: Posvetovanja o afganski meji nimajo posebnega uspeha. Že davno so nekteri svetovali, Anglija in Rusija naj si razdelite med seboj Afganistan. Drugi svetujejo, obe državi naj skupno izvršujeta protektorat v Afganistanu. Anglija pa tega ne more storiti, ker nima pravega povoda, in bi bilo tudi nepolitično. Emir ima sicer mnogo sitnosti s svojimi podložniki, vendar so posamezni rodovi toliko vdani svojemu vladarju, da bi se skupno branili proti tujemu navalu. Indijski (angleški) vladi ni treba, da izdā v ta namen mnogo denarja za vojsko. Narod v Afganistanu je divji in svojeglaven; Anglija bi ga morda ukrotila, toda brez koristi in dobička. Če hoče Rusija z vojsko podjarmiti Afgance, želē ji Angleži mnogo zabave. Angleži dvomijo, da bi mogla Rusija tako ekspedicijo poslati v boj, kakoršna je bila ona Frederika Roberta. Rusija naj le sama gospodari v Afganistanu, toda s tem si bo nakopala sovraštvo domačih rodov. Anglija je varna, dokler ne draži Afgancev. Če posvetovanja v Peterburgu ne bodo imela uspeha, naj Afganci sami branijo svojo mejo. Če pa Rusi z orožjem napadejo Afganistan, bodo sami odgovorni za nasledke. — Kakor vidimo, nimajo Angleži pravega veselja, potegovati se za Afgance. Vabijo skoraj Ruse, naj se polastē Afganistana. Kako pa se bo to vprašanje rešilo, pokazala bo prihodnost.

Kakor se poroča „Wr. Allg. Ztg.“ iz Benetk, delajo Italijani v *Masavi* vojne priprave proti Abisincem. Med Gherarom in Ab-del-Kadrom hočejo pripraviti tabor za 15.000 množ. Takoj prihodnji mesec jo bodo vdarili proti Sohati in Dogali.

Zbornica in senat v *Mehiki* sta sklenila, da se premeni ustava. Po novi ustavi bodo prejšnji guverneri držav in predsednik republiki zopet lahko voljeni.

Izvirni dopisi.

Iz *Toplice na Dolenjskem*, 11. maja. V naših Toplicah so se že začeli oglašati gostje. Vse goste, ki pridejo čez leto v naš kraj, smemo razdeliti v dve vrsti, v take, ki pridejo iskat zdravja in v one, ki iščejo razvedrila. Kdor misli svojim obolenim in hromotnim udom v naših Toplicah zgubljeno zdravje dobiti, ta gotovo komaj čaka, da odleze nadležna zima in nastopi za kopanje kolikor toliko ugodno vreme. Kdor pa pride iz navade in zaradi zabave in razvedrila k nam, ta pa počaka rajše poznejšega časa, ko je malo več zabave. — Da spadajo gostje, ki so se do zdaj pri nas oglašili, večinoma v prvo vrsto, je umljivo pri tem hladnem vremenu.

Najimennitnejši gost v letošnjem letu je brez dvoma mladi knez Karlos Auersperg s svojo soprogo, ki je nekak dedič starejšega kneza z istim imenom, lastnika mnogobrojnih posestev na Kranjskem. Prišel je pogledat svoje posestvo. Vsi, kateri želē, da se nekoliko povzdigne nektera leta sēm precej zapuščeno kopališče, so se razveselili tega obiska visokega gosta, v nadi, da bo mladi knez kaj več storil za Toplice, kakor se je storilo do sedaj

Sedanji čas je konkurenca na dnevnem redu, ne samo v trgovini ali obrtniji, ampak tudi pri kopališčih. Kako si prizadevajo razni lastniki ali najemniki kopališč, da bi privabili kolikor le mogoče veliko gostov! Koliko izdajo iz tega namena že za inserate po raznih časnikih, kako popravljajo ali napravljajo na novo sprehajališča, koliko denarja izdajo za razne naprave, katerih namen je napraviti gostom, kolikor se le dá, prijeten vžitek in kratkočasno in zabavno življenje. Ni samo zdravilna moč topliške vode, ki je storila marsikteri kopališki kraj imeniten, da vrē tje premožno ljudstvo od blizo in od daleč, velikokrat, prav velikokrat je razvedrilo oni magnet, ki vleče to vrsto ljudi v Toplice. Koliko je leto na leto mnogobrojno obiskanih kopališč, kjer ni nobene zdravilne vode in vendar koliko bolj so ti kraji obiskani, kakor naše Toplice s svojo zdravilno vodo.

Toraj nikakor naj ne misli lastnik dolenjskih Toplic, da mu bo že sama zdravilna moč vode privabila toliko gostov, da jim še s kopeli ne bo mogel postreči ali jih pod streho spraviti. Treba je tudi kaj storiti za zabavo in kratkočasje gostov. Res je, da velika daljava od železnice in sploh od prometa marsikterega zadržuje od naših Toplic in se zato rajše podā kam drugam; a da pri tako velikem vspehu topliške vode kopelj leto za letom bolj propada, je gotovo in ne majhen vzrok tudi opuščenost, ki se leto za letom bolj kaže. Toplice so molzna krava, katero molze lahko, kdor do nje pride, da bi pa kdo tudi kaj v jasli položil, na to pa nihče ne misli. Največ storiti je gotovo dolžan oni, kteremu toplice največ nesō, to je lastnik; da je pa tudi srenja kaj dolžna storiti, ker ji tuji le veliko novcev pustē, se mora tudi pripoznati.

Da se za Toplice kaj stori, je neobhodno potrebno. Bog takrat, ko je Topliški kraj vstvaril, ni ravno skozi veliko okno pogledal, ali kar je narava odrekla, to bi vsaj morali ljudje popraviti in z dobro voljo in odločnostjo bi se tudi to dalo. Kar bi se storilo, bi gotovo ne ostalo brez obresti, ktere bi prišle gotovo največ Topličanom v prid.

Iz *Istre*, 12. maja. Volitve v Višnjaju vršile so se jako ugodno za narodno strauko. V vseh treh delih pridobili so narodnjaki večino. V tretjem razredu pritiskala je Šarenjačka stranka strašansko, a vse zastonj — propala je; v prvem in drugem pa nima nič glasov. „Živeli narodnjaki!“ Le pogum; Istra še ni propala!

Klasifikacija v srednjih šolah

vršila se je konec tega ali onega polleta do sedaj v marsikakem predmetu tako, kakor bi se ne imela vršiti. Marsikak dijak preklinjal je po tihem (pa tudi glasno) konec leta profesorja, ki ga je „goljufal“ zapisavši mu preslab red v spričevalu v tem ali onem predmetu. Nahajali so se namreč profesorji in sam sem jih imel te vrste, ki kataloga, ali kaj temu podobnega niti poznali niso, kljub temu hoteli so pa konec leta pravično dijake presojevati. Kako neki, kdo to vé? Prav tako se ne vé, kako je prišla ta neprilichnost naučnemu ministru dr. Gautschu na uho, ki pa stvari ni dolgo preiskaval ali je resnična ali ne, temveč se je takoj spravil čez razvado (?) ter jo je prav globoko prijel — pri korenini, da jo iztrebi. To misli storiti z odlokom, ki ga je 2. t. m. vsem c. kr. deželnim šolskim svetom razposlal. Glasi se: 1. Že večkrat se je opazovalo, da pri določevanju semestralnih redov ni tiste enakomernosti, ki si jo moramo v tem oziru želeti in pa, da dostikrat manjka za pravično oceno prave vednosti dijaškega znanja. Prigodilo se je, da so se dijaki, oziroma njihova učenost v predmetu, ki se izprašuje pismeno in ustmeno, ocenjevali edino le, bodisi na podlagi ustne ali pa pismene poskušnje. Dalje se je tudi prigodilo, da so bili dijaki iz predmetov, katerim je določenih malo ur na teden, vse polletje komaj dvakrat ali trikrat vprašani in to celó oni po nižjih razredih, ter se jim je na podlagi tistih redov dal konečni semestralni red.

Da se te neprilike odpravijo, izrečno določam: Da se je pri določevanju poluletnih redov ozirati na rede, ki jih je dijak dobil iz ustnih in pismenih poskušinj, oziroma nalog, tako, da bo red v spričevalu kolikor se dá pravi odsev dijakove vednosti v dotičnem letu in predmetu. Dalje bo treba na vsak način na to gledati, da bo vsak dijak tudi iz tistih predmetov na mesec po enkrat ali na semester vsaj po štiri do petkrat vprašan, kjer ni pismenih nalog. Da bode pa to mogoče tudi v mnogoobiskovanih razredih, napravi se z dovoljenjem ravnateljevim vsakega polleta enkrat tudi iz teh predmetov pismeno izpraševanje v obsegu ustnega. Taka pismeno rešena vprašanja naj potem dotični profesor skrbno pregleda in s pristojnim redom oceni, ter naj jih dijakom vrne. Red takih nalog ima vrednost, kakor bi ga bil dijak vprašan dobil na ustni odgovor. Izpraševanje naj ne bo le v primeri s številom dijakov v enem razredu, temveč naj se ravnā tudi po njihovi izobraženosti in razumnosti. Med tem, ko naj bo v dolenjskih razredih navada, da profesor vsako uro sprašuje in razlaga, da se učenci pridnosti privadijo in pa da se navadijo pazni biti, bo v višjih razredih primerno le od časa do časa izpraševanja o večji meri napraviti, da se dijaki s tem že nekoliko in

polagoma pripravljajo na način, kakor se na velikih šolah podučuje in izprašuje.

Da se bo pa že na prvi pogled videlo, kako da napredujejo posamični dijaki in celi razredi, da bodo ravnatelj, razrednik in tudi profesorji vsak čas in za vsakega dijaka takoj vedeli, kako se uči, naročam, da se napravi za vsak razred razredni katalog (imenik dijakov), ki naj bo shranjen v šolskem poslopji ter v nadzorstvu ravnatelja in razrednika. V ta katalog zapisuje naj vsak dan sproti vsak profesor rede, ki jih je v dotičnem razredu pri izpraševanju nabral, kakor tudi naj se vpisujejo redi pismenih šolskih in domačih nalog. Vpisani redi smejo se na zahtevanje starišem ali njihovim namestnikom pokazati. Nadjam se, da se bode na ta način pomnožila vzajemnost pri vzgoji med šolo in domom, kar bo gotovo le mladini na korist.

Dalje sem tudi zvedel, da so dijaki po dolenjskih gimnazijskih razredih s pismenim delom preobloženi, ter da vsled tega profesorji ne morejo vseh pismenih izdelkov zadosti strogo nadzorovati in popravljati. Da dijaki ne bodo po nepotrebnem z delom preobloženi in da bodo profesorji lahko korektore bolje izdelavali, naročam v naučnem načrtu sledeče spremembe, oziroma polajšave. V latinščini v II. razredu: na mesec po tri kompozicije, ki naj trajajo po pol, k večjemu po tri četrti ure in pa po eno nalogo (pensum). V III. in IV. razredu: Vsakih 14 dni po eno kompozicijo za celo uro, in na vsake tri tedne po eno nalogo. V grščini v III. razredu začenši v drugi polovici prvega polleta in v IV. razredu na vsakih 14 dni pismeno nalogo, ter naj se vrstē kompozicije in naloge. V nemščini v I. razredu: Vaje v pravopisu vsak drugi teden; na mesec po dva spisa; šolska in domača naloga naj se vrstite. Domače naloge naj ne bodo pretežke in naj se dijakom ne veleva preveč sešitkov napravljati. Ravnateljem bo čuvati, da dijaki ne bodo preveč s pismenim delom obloženi in da ne bodo imeli preveč sešitkov. Te določbe stopijo v veljavo ob pričetku šolskega leta 1887/88.

Domače novice.

(FZM. baron Kuhn) pripeljal se je včeraj v Ljubljano nadzorovat tukajšnje vojaštvo.

(Dragi česki gostje) pridejo letos v Ljubljano meseca avgusta, ker je namerovani zabavni vlak lansko leto izostal zaradi kolere. Obiskali bodo Bled, Ljubljano, kjer ostanejo dva dni, Postojino in Trst. Da bela Ljubljana in v obče slovenski narod vsprejme dostojno severne brate na slovenskih tleh, sklical je včeraj g. Hribar v čitalnično dvorano odbor trideset članov, da potrebno ukrene in priredi za slovesen vsprejem. Glavni odbor, kteremu je načelnik gosp. Hribar, sestavlja je včeraj pet odsekov, ki bodo preskrbeli priprave za vsprejem gostov od Vltave in Labe. Natančnejši program priobčimo o priliki.

(Izlet v Skaručino) pisateljskega podpornega društva bo v nedeljo 15. t. m. Društveniki in prijatelji se odpeljejo ob 1/2 12. uri iz Ljubljane v Vižmarje in od tam gredó peš v Skaručino.

(Tespijev voz dramatičnega društva) pomakne se, kakor smo že poročali, v nedeljo dnē 15. maja v Kranj, v nedeljo 22. pa v Škofjo Loko. Pričakovati smemo pri obeh predstavah obile vdeležbe, ne le iz omenjenih mest, temveč tudi iz okolice. Zanimanje za društvo narašča zadnji čas od dneva do dneva, ter je društvo te dni, kakor se nam poroča, dobilo častno vabilo od čitalnice v Gornjem gradu, obiskati tudi štajarske Slovence. Akoravno je potovanje v Gornji grad zvezano z mnogimi ovirami in stroški, prepričani smo, da se ne bode ne vrli odbor Gornjegradske čitalnice, ne podjetnik in vodja teh potovalnih predstav vstrašil teh zaprek. V kratkem tedaj bomo lahko priobčili dan, kedaj igralno osobje našega dramatičnega društva v prvič stopi na slovenska tla Štajarske. Kamniško pevsko društvo „Lira“ obljubilo je sodelovati pri omenjeni predstavi. Bodočnost društvu bo zagotovljena, ako enako storē tudi ostale čitalnice, ktere podpira dramatično društvo s svojo knjižnico. Da bode število podpornih udov pri letošnjem potovanju tudi izdatno narastlo — o tem dvomiti bi bilo nepotrebnost. Živel in cvel napredek dramatičnega društva!

(Prestave.) Okrajni komisar v Postojini, gosp. Anton Čop, prestavljen je v Litijo, in gosp. Josip Rihar iz Litije kot okrajni komisar v Radovljico.

(Iz tukajšnje kaznilnice na Gradu) podalo se je danes 30 kaznjencev v Koče na Koroškem, kjer bodo vrejevali ondi vodom struge, ter pozidavali, kar je v prejšnjih nalivih voda poškodovala. Kaznjenci iz Ljubljanske kaznilnice so v nemških Kočah še od lanskega leta, ko jih je bilo ondi pri vrenju vodá 65 na delu, zaradi vrle požrtovlnosti pri tedanjem velikem požaru v najboljšem spominu. Pred odhodom imeli so danes ob 8. uri še sv. mašo in potem kratek nagovor, v katerem jim je domači duhoven na sree pokladal, da naj z marljivim in vestnim delom opravičijo do njih stavljeno zaupanje. In ker bo njih bivanje zdaj med tridimi Nemci, naj s svojim dostojnim obnašanjem pokažejo, kako krivično je očitjanje naših nasprotnikov, da z Nemci v miru živeti ne moremo. Tako obnašanje bode brezdvomno le njim na korist in naši ljubi domovini v čast. Po krepkem govoru, ki je vsakteremu teh trideset v srce segal, priporočili so se skupno še Materi Božji v nje varstvo in šli so v imenu Božjem na daljno pot. Upajmo, da se bodo naši sicer ponesrečeni Kranjski fantje tako vrlo obnašali, kakor lani njih spredniki, ktere je državni poslanec Šuklje tako pohvalno omenjal pred kratkim v državnem zboru.

(Slovenci v Ameriki.) Kake tri angleške milje v okrožji mesteca Tover, v severni Ameriki, biva kakih 300 slovenskih družin iz Kranjskega, a manjka jim dušnega pastirja, ki bi jim v domačem jeziku oznanoval resnice sv. vere. Meseca aprila imel je preč. g. P. Severin Gross med svojimi rojaki misijon, da jim je tako omogočil zadostiti njihovim krščanskim velikonočnim dolžnostim.

(„Nerešena Istra.“) Graška „Tagespost“ piše v večernem listu z dné 9. t. m.: „Ni je lepše, živahneje slike v razstavi v Benetkah, nego je ona, ktero je slikal Carlo Lorenzetti in jo naziva „Soror tua“. „Sestra tvoja“. — Ponosna, prekrasna ženska, priklenjena na gole pečine, v divni lepoti in v obupu zrê tje v daljavo, slika vročerkve sestre Italije, (slika) Istre. — Tako piše „Tagespost“, ki ima vedno polno zasmeha za Avstrijo vedno vrlo navdušene Slovane, sama pa svoje avstrijsko čutje tako-le očitno prodaja.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Anton Fischer ml., doslej kaplan v Laškem trgu, gré za provizorja v Razborje. Č. gosp. Vinko Baumann, doslej provizor pri sv. Martinu na Paki, pride za kaplana na Sladko goro, od ondot pa se preseli čast. gosp. Franc Cizaj za prvega kaplana v Laški trg. Kaplanija na Paki ostane prazna.

(Sovraštvo) nemčurjev nasproti Slovencem tudi v najhujši nesreči ne neha. V dokaz temu je sledeči sklep Celjskih mestnih očetov. Celjani so za Novocerkevške in Hudinske pogorelce nekaj milodarov skupaj zložili, kar je gotovo vse hvale in posne-manja vredno. Ker je pa pri Novi cerkvi dr. Gregorec za župnika, oglasilo se je takoj deset Celjskih mestnih očetov, naj se slovesno sklene, da se darovi Celjskih dobrotnikov ne smejo pogorelcem deliti, kakor bi morda dr. Gregorec in njegovi prijatelji želeli, temveč tako, kakor se bo Celjanom najbolj prav zdelo. Najbolje pa bo, če darove razdelita dva mestna odbornika Celjsanka pri Novi cerkvi — no seveda, ker ondi tako dobro razmere poznata! Konečno so se modri očetje vendar tako sporazumeli, da se je iz samih hudih nemškutarjev sestavil odbor, ki bo povabil Vojniškega župana g. Kleinschrotta in pa, kakor pravi, dva moža od Novecerkve brez ozira na njuno narodno barvo in ti možje bodo darove razdelili. Dr. Gregorec jih pa nikakor ne smé! Bog vé, ali bode to gospodu na Dunaji spanje kaj kalilo ali ne? Mislimo, da ne; a nemčurji so pokazali svojo barvo. Tudi prav!

(Klavni red) za Celjsko mesto sklenjen je bil pri poslednji seji ondašnjega občinskega zbora sledeči: V mestu je mesarjem klanje govedine, telet, ovac, jarcev, koz in prešičev edino le v klavnici dovoljeno. Izjemno se klanje dovoljuje, kedar bi bila najvišja sila pri živini, kar se mora pa mestnemu uradu naznaniti. Zasobniki pa, ki imajo meso zaklane živine za svojo domačo potrebo, smejo tudi doma zaklati, vendar pa morajo klanje vsaj tri ure pred pričetkom pri mestnem uradu naznaniti, ktere ga skrb bo potem, da se bo živina še živa pregledala, ali je zdrava ali ne. Za vsak tak ogled treba je plačati 10 kr. Vsa druga živina, za klanje namenjena, mora se prignati v klavnico in mora imeti živinski potni list, da je zdrava. Živino, brez tega lista v klavnico prignano, mora ogledati živinozdravnik, za kar se plača od komada po 80 kr. Zaklana živina,

bodisi cela ali že razsekana, smé se le preko klavnice uvaževati v mesto, da se meso poprej dobro pregleda, ali je od zdrave živine ali ne. Le kar je pod tri kilograme mesa, smé se brez ogleda v mesto nesti. Vsak, kdor v mestu meso zaklane živine prodaja, mora se tistemu, ki ga od njega kupuje, skazati s potrdilom iz klavnice, da je meso zdravo; če ne, bota se oba kaznovala — če se namreč zasačita. Vse to, se vé, da stopi v veljavo še le takrat, kedar bodo pozidali klavnico, ktera bo 39.914 gold. stala, h katerim je treba pa še prišteti svoto za potrebno zemljišče, ki tudi 1400 gold. znaša. Prostorna bo tako, da se bo lahko 16 goved h krati klalo in bo plačati od velike govedi (vola, bika, krave) po 1 gld. 40 kr., od telet po 30 kr., od prešičev po 50 kr., od ovac, koz in jarcev po 20 kr. Računi se že sedaj, da se bo leto in dan povprečno pobilo 1657 govedi in zaklalo 2749 telet, 1560 prešičev; morebiti tudi še več.

(Iz Zagreba) čujemo večkrat zanimive, a neprijetne vesti. Poročali smo že, da je g. Tuškan prišel iz ječe, kjer je sedel 8 mesecev. Obiskal je najprvo dr. A. Starčevića, kjer so ga čakali njegovi prijatelji. Med njimi so bile mnoge gospé, ki so mu podarile krasno srebrno kupo. Vseučiliščniki so mu podarili zlat prstan. Med gosti je bil tudi g. Plochberger, kteremu so gospé tudi podarile srebrno kupo. Državno pravdnistvo pa smatra to ovacijo kot kaznjivo delo in toži omenjene gospé po § 305 kaz. zak. zaradi „odobravanja nepostavnih dejanj“. Kot priče so povabljeni gg.: dr. A. Starčević, Folnegović, Tuškan in Plochberger.

(Črnovojniški magacin.) ki ga bo Celjska mestna občina pozidala, bo obsejal kakih 300 m² in bo stal nekaj nad 6000 goldinarjev.

Telegrami.

Dunaj, 13. maja. Policija je zaradi demonstracij obsodila dva dijaka na tri dni, tri pa na 24 ur zavora.

Pariz, 13. maja. Prodaja kronnih dijamantov se je včeraj pričela. K dražbi je prišlo 250 francoskih in vnanjih zlatarjev in prijateljev umetnosti.

Umrli so:

10. maja. Anton Belé, hišni posestnik, 81 let, Lončarska steza št. 8, Marasmus. — Franc Kodele, delavčev sin, 1½ mes., Kravja dolina št. 1, jetika.

11. maja. Janez Grandelli, pekov sin, 5 let, Rožne nlice št. 8, vodenica. — Mihaela Jeločnik, čevljarjeva hči, 1½ leta, Rožne ulice št. 39, ošpice.

V bolnišnici:

9. maja. Marija Mehle, konduktarjeva žena, 50 let, oslabljenje moči. — Urša Bučar, gostija, 81 let, Apoplexia. — Franc Müller, strežaj, 58 let, jetika. — Marija Hribar, delavčeva žena, 38 let, Pyaemie.

10. maja. Neža Jelenc, gostija, 57 let, Carcinoma uteri. — Anton Skrabar, delavčev sin, 15 mes., jetika.

11. maja. Marija Markels, mestna uboga, 84 let, Pneum.

Tuji.

11. maja.

Pri **Stonu**: Knez Karol Anersperg, iz Kranjskega. — Dolleschal, gozdár, iz Českega. — Benedek in Kuma, tovarnarja, z Dunaja. — Ortner, Stiglitz, Kulka, Klein, Fischbach in Nagy, trgovci, z Dunaja. — Leo Steiner, trgovec, iz Spodnje Avstrijskega. — S. Tewela, potovalec, iz Prage. — J. Beran, c. k. poročnik, iz Tuzle. — Ig. Löwinger, trgovec, iz Ogrskega. — Janez Leskovic, posestnik, iz Bistrice.

Pri **Mitici**: Srečko Kullinger, zdravnik, z Dunaja. — Klekner, Strigl, Fussenegger in Hostwik, trgovci, z Dunaja. — E. Pfadenhauer, kupčevalec, iz Spodnje Avstrijskega. — Ludovik Glück, trgovec, iz Prage. — Moric Du:beck, potovalec, iz Budapešte. — Rudolf Lautner, zdravnik, s soprogo, iz Vitanj. — Janez Schnabl, posestnik, iz Osvetina. — Rajmund Harnig, potovalec, iz Ljubljane. — Hertaus, poštni ravnatelj, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Robert Lutz, uradnik, iz Monakovega. — Ludovik Löw, potovalec, z Dunaja. — Ivana Lehki, fotografinja, iz Laškega. — Alojz Boek, inženir, iz Brna. — Marka Kohn, kupčevalec, iz Ogrskega. — Avgust Nilesra, zasebnik, iz Kranja.

Pri **Avstrijskem caru**: Lukmann, Praprotnik in Jugovic, posestniki, iz Kroke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. zjut.	734-17	+ 9-8	sl. szap.	oblačno		
12. u. pop.	732-81	+ 14-8	sl. svzh.	"		
9. u. zveč.	733-03	+ 9-8	sl. vzh.	del. jasno		0-90

Čez dan oblačno, okoli poludne nekoliko dežja, zvečer deloma jasno. Srednja temperatura 11-5° C., za 1-9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 45 "
4% avstr. zlatá renta, davka prosta	112 " " "
Papirna renta, davka prosta	97 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	878 " " "
Kreditne akcije	279 " 90 "
London	127 " " "
Srebro	" " " "
Francoski napoleon	10 " 05 1/2 "
Ces. cekini	5 " 96 "
Nemške marke	62 " 30 "

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester.

so nadalje darovali, oziroma letnino plačali p. n. čč. gg. udje:

Sl. Makolska posojilnica	20 gl. — kr.
G. Marčink a conto Vrečko-vega sporočila	15 " " "
Štampe Liza, posestnica	4 " " "
Rudi Jožefa	2 " " "
Č. g. Urek Andrej, župnik na Polzeli	2 " " "
G. Zigan Julij, c. k. poštar na Polzeli	3 " " "
Č. g. Podhostnik Andrej, kaplan v Mozirji	2 " " "
Sl. župnija Sromlska po č. g. dek. M. Stoklasu	3 " " "
Č. g. dr. Mlakar Ivan, prof. v Mariboru	5 " " "
G. Hočvar Milan, trgovec v Celji	2 " " "
Franc in Pavla Friedrich v Ljubljani	4 " " "
Č. g. Presečnik Gregor, kaplan v Polčanah	3 " " "
Č. g. Roštohar Jožef, kaplan v Šmarji	3 " " "
Č. g. Matoh Jožef, župnik v Galiciji	2 " " "
Dr. Pajek Jožef, prof. v Mariboru	3 " " "
Č. g. Škrbec Martin, vikar v Konjicah	5 " " "
Č. g. Tavčar J., župnik v Lešah	3 " " "
Šef Franc, mestne župnije organist v Celji	2 " " "
Č. g. Bratuša Alojzij, kaplan v Rajhenburgu	3 " " "
Prevz. in Prem knez in škof Jak. Maksimilijan Zagorska župnija	5 " " "
G. Pleteršnik Maks, c. k. prof. v Ljubljani	4 " 85 "
Volito po rajni Ani Dimec	200 " " "
Č. g. Majcen Ferdo, prof. na Ptujem	5 " " "
Štuler Jožefa v Celji	2 " " "
Č. g. Ferenčak Franc, župnik v Vojniku	5 " " "
Gospá Vrinovec Liza, pos. v Celji	5 " " "
Gdđ. Leber Marija, p. s. v Celji	2 " " "
Č. g. Skuhala Peter, župnik pri Vel. nedelji	2 " " "
G. Bouha Janez, privat. uradnik v Celji	2 " " "
Gospá pl. Aubinger Fani	4 " " "
G. Matič Jožef, trgovec v Celji	2 " " "
Č. g. Jare, župnik v Dolu pri Ljubljani	2 " " "
G. Dečko Ivan, drd. v Celji	2 " " "
Č. g. Janžek Edvard, župnik v Šmarjeti	2 " " "

Bog plati vsem!

Slavnim požarnim stražam!

Ravnokar je izšel in ima na prodaj izdajatelj gospod

Ignacij Merher,

načelnik prostovoljne požarne straže v Dolenji vasi pri Ribnici,

Vadbeni pravilnik za slovenske prostovoljne požarne brambe.

Knjiga ima 64 strani ml. 8° in 3 podobe; obsega pa 1. Uvod. — 2. Kako se morajo ognjegasi vaditi; I. redne vaje, II. vaje z orodjem. — 3. Vaje z brizgalnicami. — 4. Kakšna naj bo shramba za gasilne priprave. — 5. Znamke (Signale). — 6. Službeni red. — 7. Potrebne tiskovine. — 8. Postava od 15. septembra 1881 o požarni policiji in o gasilnih stražah. — 9. Podobe. (2)

Cena knjigi 70 kr.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(32)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni **Živinski prah** (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto **lekarna Trnkóczy,** zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.